

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2016 r.

w sprawie pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej i ich przekazywania sądom oraz prowadzenia ewidencji pobranych opłat sądowych

Na podstawie art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2015 r. poz. 790) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób uiszczania przez wierzycieli i pobierania przez komorników opłat sądowych od składanych w postępowaniu egzekucyjnym wniosków o wpis w księdze wieczystej;
- 2) sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych, o których mowa w pkt 1;
- 3) sposób prowadzenia ewidencji pobranych opłat sądowych, o których mowa w pkt 1, oraz czas jej przechowywania;
- 4) sposób i termin zwrotu opłat sądowych, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Opłatę sądową od składanego w postępowaniu egzekucyjnym wniosku o wpis w księdze wieczystej, zwaną dalej „opłatą”, wierzyciel uiszcza:

- 1) w formie bezgotówkowej, na rachunek bankowy komornika;
- 2) w formie wpłaty gotówkowej, bezpośrednio w kancelarii komorniczej.

2. W przypadku uiszczenia opłaty w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, komornik wydaje pokwitowanie zawierające kwotę opłaty, imię i nazwisko komornika, sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej.

§ 3. 1. Komornik wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej wysokość pobranej opłaty.

2. Jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik wskazuje we wniosku, że opłata nie została pobrana i podaje podstawę prawną zwolnienia.

§ 4. 1. Pobraną opłatę komornik przekazuje sądowi rejonowemu właściwemu do rozpoznania wniosku o wpis w księdze wieczystej, w terminie do 7-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę i złożono wniosek o wpis w księdze wieczystej, dokonując jej wpłaty na rachunek bankowy tego sądu lub bezpośrednio w jego kasie.

2. Oryginał lub kopię potwierdzenia wpłaty, o której mowa w ust. 1, komornik przekazuje, w terminie 7 dni od jej dokonania, sądowi rejonowemu, na rzecz którego dokonano wpłaty, wraz z wykazem zawierającym następujące dane:

- 1) oznaczenie wierzyciela uiszczającego opłatę;
- 2) wysokość pobranej opłaty;
- 3) numer księgi wieczystej, której dotyczy opłata, jeżeli księga ta została założona;
- 4) sygnaturę akt komorniczych oraz imię i nazwisko komornika;
- 5) datę pobrania opłaty i złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej.

3. W przypadku przekazania wydruku potwierdzającego dokonanie operacji bankowej, na wydruku tym komornik zamieszcza potwierdzoną własnoręcznym podpisem informację, że figurująca na nim kwota stanowi wpłatę, o której mowa w ust. 1.

§ 5. 1. Komornik prowadzi ewidencję pobranych opłat, zwanej dalej „ewidencją”, odrębnie na każdy rok kalendarzowy. Ewidencję komornik przechowuje przez 5 lat, licząc od końca roku, w którym ewidencja została założona.

2. Ewidencja, prowadzona jako odrębna księga zawiera:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej;
- 3) imię i nazwisko oraz adres wierzyciela, który uiścił opłatę, a gdy uiszczającym jest osoba prawna – jej nazwę lub firmę i siedzibę oraz imię, nazwisko i adres jej przedstawiciela, który uiścił opłatę;
- 4) kwotę pobranej opłaty, nazwę sądu rejonowego, któremu opłata została przekazana, oraz datę jej przekazania;
- 5) uwagi.

3. Komornik dokonuje w ewidencji – oddzielnie dla każdego sądu rejonowego – podsumowania pobranych opłat w okresach miesięcznych i odnotowuje w rubryce „uwagi” kwotę, datę wpłaty, okres i sąd, którego wpłata dotyczy.

4. Ewidencja może być prowadzona w postaci elektronicznej.

§ 6. 1. W przypadku, gdy opłata została uiszczona, lecz nie złożono wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik niezwłocznie zwraca opłatę wierzycielowi, który ją uiścił.

2. Komornik zwraca opłatę:

- 1) przekazem pocztowym;
- 2) przelewem na wskazany rachunek bankowy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, komornik odnotowuje w ewidencji w rubryce „uwagi” wysokość kwoty zwrotu, datę i sposób zwrotu oraz dane wierzyciela, któremu zwrócił opłatę.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

**Opracowano pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym**

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Legislacyjnego

Jana Dobrowolska
sędzia

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2015 r. poz. 790, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 218 i poz.). Zgodnie z tym przepisem Minister Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych od składanych w postępowaniu egzekucyjnym wniosków o wpis w księdze wieczystej, a także ich zwrotu oraz sposób prowadzenia ewidencji przez komornika i czas jej przechowywania, uwzględniając łatwość uiszczenia opłat i przekazywania ich sądom oraz szczegółowość ewidencji oraz konieczność zapewnienia jej trwałości.

Dotychczas komornicy zaliczali opłatę sądową do wydatków określonych w art. 39 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji i na podstawie art. 40 tej ustawy wzywali wierzycieli do jej uiszczenia. Występowały też poglądy, według których komornik powinien wyłącznie przesłać wniosek do sądu prowadzącego księgi wieczyste, ten zaś do uiszczenia opłaty powinien wezwać wierzyciela. Celem ujednoczenia rozbieżności praktyki zasadne było wprowadzenie przepisu uprawniającego komornika do poboru takiej opłaty od wierzyciela i przekazania jej do sądu w myśl art. 40a ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Uregulowania w projektowanym akcie prawnym wymaga zatem nie tylko sposób uiszczenia przez wierzyciela opłaty sądowej, ale także pobieranie takiej opłaty przez komornika.

Rozporządzenie określa sposób uiszczenia przez wierzycieli i pobierania przez komorników opłat sądowych od składanych w postępowaniu egzekucyjnym wniosków o wpis w księdze wieczystej; sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych, sposób prowadzenia ewidencji pobranych opłat i czas jej przechowywania oraz sposób i termin zwrotu opłat sądowych w sposób analogiczny jak rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia2015 r. w sprawie pobierania przez notariuszy opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej (Dz. U. poz.).

Zgodnie z projektowanym § 2 ust. 1 rozporządzenia opłatę sądową od składanego w postępowaniu egzekucyjnym wniosku o wpis w księdze wieczystej, wierzyciel uiszcza

w formie bezgotówkowej, na rachunek bankowy komornika albo w formie wpłaty gotówkowej, bezpośrednio w kancelarii komorniczej.

W przypadku uiszczenia opłaty w kancelarii komorniczej, komornik wydaje pokwitowanie zawierające kwotę opłaty, imię i nazwisko komornika, sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego, w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej (§ 2 ust. 2 rozporządzenia).

Komornik wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej wysokość pobranej opłaty, a jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, wskazuje, że opłata nie została pobrana i podaje podstawę prawną zwolnienia (§ 3 rozporządzenia).

Pobraną opłatę komornik przekazuje sądowi rejonowemu właściwemu do rozpoznania wniosku o wpis w księdze wieczystej, w terminie do 7-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę i złożono wniosek o wpis w księdze wieczystej, dokonując jej wpłaty na rachunek bankowy lub bezpośrednio w kasie tego sądu (§ 4 ust. 1 rozporządzenia). Oryginał lub kopię potwierdzenia dokonanych wpłat komornik przekazuje w terminie 7 dni od dokonania wpłaty do sądu rejonowego, na rzecz którego dokonywana była wpłata wraz z wykazem zawierającym dane określone w rozporządzeniu.

W § 6 ust. 1 projektowanego rozporządzenia określono też termin, w którym komornik obowiązany jest zwrócić pobraną opłatę, w przypadku, gdy wniosek o wpis w księdze wieczystej nie został złożony.

Zgodnie z § 6 ust. 2 projektowanego rozporządzenia zwrotu opłaty dokonuje się przekazem pocztowym oraz przelewem na wskazany rachunek bankowy. Rozwiązanie to koresponduje z § 34 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie określenia szczegółowych przepisów o biurowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1625) określającym sposób przekazywania wierzycielowi środków uzyskanych z egzekucji.

W rozporządzeniu zobowiązano komornika do prowadzenia ewidencji pobieranych opłat. Dopuszczono możliwość prowadzenia ewidencji w postaci elektronicznej. Taki sposób prowadzenia przez komorników urzędzeń ewidencyjnych przewiduje już § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie określenia szczegółowych przepisów o biurowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych.

Z uwagi na to, że ustawa nowelizująca wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r. konieczne jest aby z tą datą weszło w życie przedmiotowe rozporządzenie.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad przedmiotowym projektem w trybie przepisów powyższej ustawy.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej i ich przekazywania sądom oraz prowadzenia ewidencji pobranych opłat</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Monika Zbrojewska – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Edyta Bryzgalska, Główny Specjalista - Sędzia, Departament Legislacyjny, 0-22-52-12-473</p>	<p>Data sporządzenia 13 lipca 2015 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac A133</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Dodanie art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji rozstrzygnęło wątpliwości interpretacyjne dotyczące poboru opłaty sądowej za złożony przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej. Zawarta w przedmiotowym artykule delegacja ustawowa upoważnia Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia sposobu pobierania i uiszczania oraz sposobu i terminu przekazywania sądom opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Wydanie rozporządzenia – na podstawie znowelizowanego art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji – określającego sposób pobierania i uiszczania (gotówką lub na rachunek bankowy komornika) oraz sposób i termin przekazywania sądom (na rachunek lub w kasie sądu, do siódmego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę i złożono wniosek o wpis w KW) opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na szczegółowość projektowanych rozwiązań, odstąpiono od prowadzenia analiz prawno-porównawczych.

4. Podmioty, na które natężuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Komornicy sądowi	1270 komorników, ok. 190 tys. zajęć nieruchomości rocznie	Ministerstwo Sprawiedliwości	określenie sposobu pobierania i uiszczania oraz sposobu i terminu przekazywania sądom opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych projekt został skierowany do sądów powszechnych, Krajowej Rady Sądownictwa, Krajowej Rady Komorniczej, Krajowej Izby Radców Prawnych, Naczelnej Rady Adwokackiej, Prokuratora Generalnego, Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

Termin przedstawienia stanowiska lub opinii określono do dnia 12 czerwca 2015 r., a w przypadku Krajowej Rady Sądownictwa do dnia 19 czerwca 2015 r.

Uwagi do projektu zgłosiły Sądy Apelacyjne we Wrocławiu, Warszawie oraz Katowicach, a także Krajowa Rada Komornicza.

Omówienie wyników konsultacji znajduje się w odrębnym dokumencie (raport z konsultacji publicznych).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie wywołuje skutków finansowych, gdyż określa jedynie sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane przepisy nie wpływają na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz pozostałe wskazane obszary.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany nie wpłyną na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Z dniem wejścia w życie projektowanych przepisów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Względu na specyfikę projektowanego aktu prawnego, nie jest planowana szczegółowa ewaluacja.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

